

ливань та прогнозів, встановлення величини втраченої вигоди, використання відповідних методів, реалізація права аудитора об'єктивно оцінювати діяльність суб'єктів господарювання у складній сфері. Доречно у сферу **водного аудиту (аудиту водокористування)** включити використання води для зрошення та відведення води при дренажі земель.

Законодавством аудит розглядається в основному як форма зовнішнього контролю, хоча внутрішній аудит припускається можливим, наприклад, **внутрішній екоаудит**. Оскільки юридично врегульовані **аудит фінансової звітності та екоаудит**, потрібні офіційно закріплені підстави проведення **ТА, енергоаудиту**.

При запровадженні аудиту слушно неухильно дотримуватися 3-х головних засад аудиту [1] або стовпів (**pillars of auditing**), які мають аксіоматичний характер (натура очевидної істини), а саме – організаційні, етичні та правові засади аудиту.

Список використаних джерел

1. Редько О. Ю. Аудит в Україні. Морфологія: моног. Київ, ДП «Інформ. аналіт. агентство», 2008. 493 с.

Парасій-Вергуненко І. М.,
доктор економічних наук, професор, професор кафедри
фінансового аналізу та аудиту;
Юрчишин Я. В.,
аспірант кафедри фінансового аналізу та аудиту;
Державний торговельно-економічний університет

VMOST-АНАЛІЗ ЯК ОСНОВА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Серед методів стратегічного аналізу поки що незначне поширення в торговельних організаціях має метод VMOST (Vision – бачення, Mission – місія, Objectives – цілі, Strategy – стратегія, Tactical – тактика).

Значення цього методу полягає в забезпеченні «надійного уявлення про бажані зміни в організації та про варіанти їх досягнення» [1, с. 80]. Кожний елемент методу допомагає стимулювати членів команди ставити цілі на різних рівнях організації. Поєднуючи елементи бачення та місії з цілями, стратегіями та тактиками, VMOST-аналіз дозволяє зацікавленим сторонам

зрозуміти стратегічне бачення підприємства та досягти його довгострокових цілей. Він може бути використаний для вивчення існуючої стратегії, а також для визначення поточних або майбутніх ініціатив, програм або індивідуальних цілей [2]. Зарубіжними аналітиками рекомендується застосувати VMOST-аналіз після оцінки зовнішнього та внутрішнього середовища організації, тобто після проведення PESTLE- та SWOT-аналізу [3].

Цей метод розроблено у 1999 р., його автор – британський вчений Ракеш Сонді. У своїй книзі «Тотальна стратегія» науковець запропонував застосувати п'ять кроків для аналізу стратегічного плану організації (рис. 1).

Рис. 1. Структурні елементи VMOST-аналізу

Джерело: побудовано за [2].

Дамо коротку характеристику елементам VMOST-аналізу:

- ✓ бачення – чітке формулювання напряму розвитку компанії. Важливим на цьому етапі є розуміння цього бачення персоналом компанії, а також оцінка досяжності задуманого;
- ✓ місія – визначення загальних установок і принципів, що визначають призначення та роль організації в суспільстві, чітко вираженої причини її існування;
- ✓ цілі – проведення аналізу конкретних цілей, які можуть бути досягнуті для виконання місії. Цілі повинні бути конкретними, вимірюваними, досяжними, актуальними і своєчасними;
- ✓ стратегія – розробка плану дій для досягнення довгострокової мети компанії;
- ✓ тактика – детальне обґрунтування заходів, які забезпечать досягнення стратегії.

VMOST-аналіз надає організації такі переваги [4]:

- ✓ допомагає визначити місію та цілі;
- ✓ визначає стратегію та тактику досягнення поставлених цілей;
- ✓ визначає сильні та слабкі сторони, можливості та загрози, з якими стикається організація;
- ✓ допомагає розробити дорожні карти забезпечення стратегії.

Дослідження важливості цього методу для стратегічного планування засвідчило, що у вітчизняній науковій літературі із стратегічного аналізу практично відсутні публікації, присвячені алгоритму та особливостям його застосування.

Водночас, для українських підприємств в умовах посилення конкуренції на внутрішніх та зовнішніх ринках важливе значення має обґрунтування та правильний вибір стратегії розвитку.

При цьому, як відмічають аналітики та практики, на сьогоднішній день елементи стратегічного аналізу слабо та повільно впроваджуються на вітчизняних підприємствах. На більшості підприємств вибір стратегії відбувається на основі формально проведеного аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища, без застосування інших, давно відомих, методів стратегічного аналізу.

Причиною цього є недостатня кваліфікація менеджерів, відсутність досвіду, а також не завжди правильне розуміння сутності тих чи інших інструментів стратегічного управління.

Список використаних джерел

1. Дикань О. В., Крихтіна Ю. О., Фролова Н. Л. Актуальні методи стратегічного аналізу бізнес-середовища підприємства. *Приазовський економічний вісник*. 2021. Вип. 1(24). С. 78-81.
2. What is VMOST Analysis in Strategic Planning? URL: https://cio-wiki.org/wiki/VMOST_Analysis
3. MOST Analysis. URL: <https://evanmoses.com/strategytoolkit/tool/5fe35ca01906440004cff39c>
4. Nicholas J. MOST Analysis – What It Is and How to Use It. URL: <https://businessanalystmentor.com/most-analysis/>